

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2021; 7(3): 30-35

© 2021 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 18-05-2021

Accepted: 21-06-2021

Dr. Shivashankar V Managundi
Associate Professor, Department
Kannada, Govt. First Grade
College & P.G. Center, Dharwad,
Karnataka, India

ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಭೇದ

Dr. Shivashankar V Managundi

ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಷಟ್ಪಲ ಅಧಿಪತ್ಯವು ಪ್ರಭುದೇವನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧರಾಮರಿಂದ ಮುಂದುವರೆದು 16 ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತೋಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳಿಂದ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಪ್ರಭುದೇವರ ದ್ವಿತೀಯ ಅವತಾರವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳ ತರುವಾಯ ಅವರ ಶಿಷ್ಯವೃಂದ ಷಟ್ಪಲ ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ನಿರಂಜನ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರ ಸ್ವಾಮಿ (ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ) ಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆದು ಬಂದಿತು¹. ಈ ವರೆಗೆ ನಾಡಿನ ವಿರಕ್ತಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಧರ್ಮದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ವಿರಕ್ತ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿತು ಆವರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಾದವು². ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಲಾಳ, ಸಂಪಾದನ, ಮುರುಘ, ಕುಮಾರ, ಹಾಗೂ ಕೆಂಪಿನ, ಸಮಯಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಈ ಐದು ಸಮಯಗಳು ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಾದ ಸಮಯ ಭೇದವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ

ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ-2) ಹಾಗೂ ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ಗಳಿಂದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ ಬಂದರೆ, ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ಎಂಬ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿರಂಜನ ವಂಶರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ 2) ದಲ್ಲಿ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಚೀಲಾಳ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ತೋಟಪ್ಪನವರು ದುರ್ಗಕ್ಕೆ(ಚಿತ್ರದುರ್ಗ) ಬಂದು ಮುರಘರಾಜೇಂದ್ರರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ಚರಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಶಿಖಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಆದರಿಂದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರ ಅನುಯಾಯಿಯಾದ ಮದಕರಿನಾಯಕನು ತೋಟಪ್ಪನವರನ್ನು ಹದ್ದು ಪಾರುಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ತೋಟಪ್ಪನವರು ಚೀಲಾಳ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ 10 ಬಳ್ಳಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ 15, ಚಿತ್ರಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ 10, ಆದವಾನಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ 8, ಕಡಲೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ 15 ಹೀಗೆ 88 ಚರಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ದೊರೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವೆನ್ನುವಂತೆ ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮುರಘ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚೀಲಾಳ ಚರಮೂರ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು³. ಹೀಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದ ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರನ್ನು ಭರಮನಾಯಕನು ತಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದನು⁴. ಅನಂತರ ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ದೊರೆ⁵. ಆಶ್ರಯವಿತ್ತು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರ ಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಎರಡೂ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರನ್ನು ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರನ್ನು ಹದ್ದುಪಾರು ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ವು ಭರಮನಾಯಕನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿರಂಜನವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ2)ವು ಮದಕರಿನಾಯಕನೆಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತರುವಾಯ ಮುಮ್ಮಡಿಮದಕರಿಯ ನಾಯಕನೆಂಬವನು (1686-1688) ಆಗಿಹೋದ ತರುವಾಯ ಭರಮನಾಯಕ (1689-1721) ನು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದ ಅರಸು ಬಹುಶಃ ಮುಮ್ಮಡಿ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಇರಬೇಕು

Corresponding Author:
Dr. Shivashankar V Managundi
Associate Professor, Department
Kannada, Govt. First Grade
College & P.G. Center, Dharwad,
Karnataka, India

ಅದನ್ನು ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯದ ಕರ್ತೃ ಭರಮನಾಯಕನಂದು ಗ್ರಹಿಸಿರಬೇಕು.

ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ (ಮುರುಘಶಾಂತವೀರ) ಮತ್ತು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದ 2649 ಕ್ರಮಾಂಕದ ವೀರಶೈವಾಮೃತ ಪುರಾಣ ದ⁶ ತಾಳೆ ಪ್ರತಿಯ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಾಠ ಹೀಗಿದೆ: ಶ್ರೀ ಮತು ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾನಂದ ನಿತ್ಯಾಪರಿಪೂರ್ಣಮ ವಿರಳ ಪರಂಚೋತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವರೂಪಿಗಳಾದಂಥ ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಬ್ರಹ್ಮಿಗಳಾದ, ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕರಾದ ಅಡಿಗರೆಗೆ ಬಂದ ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಸುರುಚಿರದ ಪಿಂಡಾದಿ ಜ್ಞಾನಶೂನ್ಯಂತವಾದ ನೂರೊಂದು ಸ್ಥಳಕುಳಂಗಳ ಅರಿವಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ಮೂರ್ತ್ಯಾತೀತ ವಸ್ತುಪರಬ್ರಹ್ಮಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಚಿತ್ತರ ಕಮಲೋಲದಯ ಸುಜ್ಞಾನ ಪುಂಜಪ್ರದ ಲೋಕಾದಿ ಲೌಕಿಕ ಭೋಗ ತ್ಯಾಜ್ಯತ ಭಕ್ತಜನ ಬಂಧು ಅಚಾರ ಗ್ರಣಿಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಾದಾರದಿಂದಕ್ಕೆ ಈ ವೀರಶೈವಾಮೃತ ಪುರಾಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ರನ್ನಗನಡಿಯಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ ವಳಲಯದ ತುಂಗಣಿಗ್ರಾಮದ ಆರಾಧ್ಯ ಬರಹದ ಬಸವಲಿಂಗ ದೇವರು ಮಾರಸಮುದ್ರದ ಶರಣಯ್ಯನ ಗುರುಪಾದ ಸೆಟ್ಟಿಯ ಭಕ್ತಿಯೆಂದು ವೀರಶೈವಾಮೃತ ಪುರಾಣದ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಗುರು ಪಾದಸೆಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿ ಬಸವಲಿಂಗದೇವರ ಬರಹ ಇದಕ್ಕೆ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಕರ್ತರು..... ಪುನರಪಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಂ ಚೀಲಾಳೇಶ್ವರನು ತಮ್ಮ ಕರಸರಸೀಜಾತ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿದರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ"

ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ಕ್ಷಿಂತ್ ವೀರಶೈವಾಮೃತ ಪುರಾಣ ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗದ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಚೀಲಾಳಪ್ಪನವರು ಗುರುಶಿಷ್ಯರಲ್ಲ, ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಭಾಗದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ 7. ಈ ಎರಡು ಸಂಗತಿ (ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರ ಶಿಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ)ಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಭಂಡಾರದ ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಶಿವಾಯಣ ಪ್ರತಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಶಿವಾಯಣ ದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನು ಶಮಿತಾಪೂರ⁸ ಶಿವಯೋಗಿಗಳಿಗೆ (ಸಮೀತ ಸವುದು=ಕಟ್ಟಿಗೆ=ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ) ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಆದೇಶಿಸಿದರು⁹. ಪ್ರಥಮ ಪಟ್ಟ ನಿರಂಜನಪ್ರಭು (ಶಿವ) ದ್ವಿತೀಯ ಪಟ್ಟ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು) ತೃತೀಯ ಪಟ್ಟ(ತೋಂಟದ) ಸಿದ್ಧ(ಲಿಂಗ) ಚತುರ್ಥಪಟ್ಟ ದ್ವ ಬೋಳಬಸವೇಶ್ವರ ಪಂಚಮ ಪಟ್ಟ ಚೆನ್ನಂಬೆದೇಶಿಕ ಷಷ್ಠಮ ಪಟ್ಟ ಶಮಿತಾಪುರಾಧೀಶ (ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ). ಸಪ್ತಮಪಟ್ಟ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದೆಂದು ಗಗನದಿಂದ ಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ¹⁰. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಂಗಮೇಶ್ವರನ ಆದೇಶದಂತೆ ಅತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಕರೆತರಲು ಶಿಖಿ(ಸಿಕ್ಕಾ)¹¹ ನಿರೂಪ ಹಾಗೂ ಸಕಲ ಚರಮೂರ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಬಸವಮತನಾಯಕನನ್ನೂ ಕಳಿಸಿದನು¹². ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬಸವಪ್ರಭುಗಳು ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಳಿಸಿ ತಾವು ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿದರು¹³. ಆ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಪಟ್ಟದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಗುಡ್ಡದ ಓರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭವ್ಯಮರದ ಕಮಲಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿರಾಚಿಸಿದರು¹⁴. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಸವಪ್ರಭುಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರಿಂದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು¹⁵ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟು ಕಥೆಗಳು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಹೀಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಯನಿದ್ದನು. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆತನನ್ನು ಪಟ್ಟದ ಮೊಹರು ತರಲು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅರಸನಾದ ಮಲ್ಲೂಖಾನನ ಸತ್ತ ಆನೆಯನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿ, ಚೆನ್ನಬಸವೇಶ್ವರರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ ತಂದರು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟವನ್ನು 'ಮಹಾಂತ ಎಂಬ ವಟುವಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಅರಸ ಕಾಣದಾದರು. ಅಭಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ರಾಜನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಸೀಮೆಯ ತಾಮ್ರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಧ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗುರುಗಳನ್ನು ಮಂಚಸಮೇತ ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿರುವಾಗ ತಿಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಕಳವಳಗೊಂಡರು. ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಅವರನ್ನು ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆ ಕೊಡೆರೆಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ 'ಮಹಾಂತ ಎಂಬವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ನುಡಿಯಲು ಅದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಕೆಲ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತಾವೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮದಕರಿನಾಯಕನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮರಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇತ್ತ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಭಕ್ತೊದ್ದಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ನಂತರ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ಥವ್ಯಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸವಂತನಾಯಕ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ)ನು ತನ್ನ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೇರಿಕಳಿಸಿದನು. ಕೆಳದಿ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರ ಶಿಷ್ಯ ಮರತೂರ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬವನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಗದಿಗೆಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿತು.

ಮೇಲಿನ ವಿವರಗಳಿಂದ ಯಾರು ಯಾರಿಂದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ಪ್ರಕಾರ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ಧಲಿಂಗರಿಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಲು, ಅಸಂತ್ಯಪ್ರರಾಗಿ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿಗೆ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. 'ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಶಿವಾಯಣ; ಪ್ರಕಾರ ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರ ಶಿಷ್ಯರು, ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಯ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲದುದರಿಂದ ಇವರೂ ಸಮಕಾಲೀನರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ತರುವಾಯ ಅಸಂತ್ಯಪ್ರಗೊಂಡ ಕೆಲವರು ಬೇರೆ ಸಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂದು ಷಟ್ಸ್ಥಲ ಶಿವಾಯಣ ದ.... ಕೆಲವರು ಪಾತಕವ ಹಿಡಿದು ಬೇರೆ ಸಮಯವ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು....¹⁶ ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ಸೂಚನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಡಿದು ಹೋದ ಸಮಯದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಪಕರ ನಾಮವನ್ನೇ (ಇಂದಿಗೂ) ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ¹⁷. ಆದರೆ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆ ಮಾತ್ರ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿ, ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ, ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ.ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರು ಮೂಲ ಶಾಖೆ ಗದುಗಿನ ತೋಂಟದಾರ್ಯ ಮರವಾಗಿದ್ದು ಸಿಡಿದು ಹೋದವು ಮಿಕ್ಕ ಶಾಖೆಗಳೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ¹⁸. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬುದ್ಧಿಯು ಪುರಾಣಿಕರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಥೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು ಹೀಗೆ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ 'ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ' ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಉಳಿದ ಶಾಖೆಗಳು ಭಿನ್ನಗೊಂಡಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಜಗದ್ಗುರು ತೋಂಟದಾರ್ಯಮರದ ಗುರು ಪರಂಪರೆ

ವಿವರಿಸುವ ನಿರಂಜನ ಜಂಗಮ ವಂಶ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ¹⁹ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಆ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ರಾಚೋಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ರಾಚೋಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಿಳಿವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೌದಿಮಹಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿದರು, ಕೌದಿಮಹಂತಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಚೋಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಿರಂಜನ ವಂಶರತ್ನಾಕರ ಮತ್ತು ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಒಬ್ಬರೇ ಆಗಿರುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರತ್ವವನ್ನು ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಇತ್ತರು ಎಂದು ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ಹೇಳಿದರೆ ಮಹಾಂತ ಎಂಬುವರಿಗಿತ್ತರೆಂದು ಶ್ರೀಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಗ್ರಂಥದ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಿರಂಜನ ಜಂಗಮವಂಶ ದರ್ಪಣ ವು ಕೌದಿಮಹಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನಿತ್ತರು ಎಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮೂರು ಹೆಸರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹೆಸರು ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದಿದ್ದಿರಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಕೌದಿಮಹಂತ, ಮಹಂತ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗದೇಶಕೇಂದ್ರನ ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ದಿಂದ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧೇಶನು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನಂತರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದನು²⁰. ಈತನ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರಂಜನ ಜಂಗಮ ವಂಶದರ್ಪಣ ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು' ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಚೀಲಾಳಸ್ವಾಮಿಗಳ ತರುವಾಯ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರು ಪಟ್ಟಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರಿಗೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿತ್ವವನ್ನಿತ್ತವರು ಕವದಿಮಹಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉಳಿದ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಡಂಬಳ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿ ಮರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ 'ನಿರಂಜನ ಜಂಗಮ ವಂಶ ದರ್ಪಣ'²¹ ದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ವು ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಗುಡ್ಡದ ಓರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭವ್ಯ ಮರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಅಲ್ಲಯೇ ಐಕ್ಯರಾದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ²². ಇಂದು ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮರ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿನಾಶದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಅವನತಿಯಿಂದ ನಾಶವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳಿಂದ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಕುರಿತು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು: ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಂದರು. ಎರಡು: ತೋಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಮಿಕ್ಕ ಶಾಖೆಗಳು ಭಿನ್ನಗೊಂಡವು. ಮೂರು: ಚೀಲಾಳ ಸಮಯದ ಕೇಂದ್ರ ಮರ ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿನಾಶದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಸಂತತಿ ವಿನಾಶಗೊಂಡುದರಿಂದಾಗಲಿ ನಾಶವಾಗಿ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರರಿಂದ ಡಂಬಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿತು.

ಸಂಪಾದನ ಸಮಯ

23 ನೆಯ ಪಟ್ಟದ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನೆಂಬ²³ ಒಬ್ಬ ಚರಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದನು. ಆತನು ಒಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳೆದುರು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಗೋಳಕ ಸಡಿಲುಗೊಂಡಿತೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಶ್ರೀಗಳವರು ಕಂಠೆ ಬದಲಿಸಿದರಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಕೊರಳಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಹಾಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮರದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಮೈಸೂರ ಪ್ರದೇಶದ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಬಣಗಳ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದು ವಾದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ವಾದದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಗೆದ್ದರು ಗುರುದ್ರೋಹಿಯಾದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗಲವಾಡಿ ದೊರೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿ ತನ್ನ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮರ ಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಮಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು²⁴. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮರಗಳು ಹಾಗಲವಾಡಿ, ಹುಕ್ಕೇರಿನಾಡು, ಒಂಟಿಮರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ²⁵.

ಮುರುಘ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸಮಯ

ಮುರುಘ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸಮಯ ಭೇದ ಕುರಿತು ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ1) ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ: 23ನೆಯ ಪಟ್ಟದ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಾವು ಸಲಹಿದ ಇಬ್ಬರು ಮರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ತೋಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳ ನಾಮವನ್ನು (ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗ) ಇಟ್ಟರು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಇವರೂ ಶಿಷ್ಯರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಆದೇಶಿಸಿದರು ಪೂರ್ವಜರಾದ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸುವರ್ಣದ ಶೂನ್ಯಪೀಠ ಶಿಖಾ ಶೈಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಬಸವೇಶ್ವರರು ದಿಲ್ಲಿ ಅರಸನಾದ ಮಲ್ಲೂಖಾನನಂಬವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ತ ಆನೆಯನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿ ಪವಾಡ ಮರೆದು ತಂದು ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರಿಗೆ ಶಿಖಾಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರಸನಾದ ಮಲ್ಲೂಖಾನನ ವಂಶೀಯರಿಂದ ಶಿಖಾ, ಶೈಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ನೋಡ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಸ್ವಾದಿಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂತ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಚೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ²⁶ ರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಪ್ರಭುದೇವರ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ತರುವಾಯ ನಾವು ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಖಾ ಪಟ್ಟಿ, ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆ ಎಂದು ಭೇದ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಇರದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದವು, ಈ ಭಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನವರನ್ನು ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಕೈಲಾಸ ವಾಸಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೆಂದರು ನೆರೆದ ಸೋದೆಯ ಸೀಮೆಯ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದಾಗ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಅದನ್ನು ವಾಚ್ಯದ ಕುಮಾರದೇಶಿಕೇಂದ್ರರೆಂಬುವರಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾದಿಯ ಜನ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಕಾರಣತ್ವಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ಕಾರ್ಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಕುಮಾರ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಮೇಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರಿಗೆ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಯರು ಇದ್ದರೆಂದೂ, ಇವರಲ್ಲಿ ಶಿಖಾ ಪಟ್ಟಿ ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆ ಎಂದು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳಿದ್ದವೆಂದೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರ ಈ ಶಿಷ್ಯರು ಚರಿತ್ರೆಧಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಅರಸನ (ಮಲ್ಲೂಖಾನ) ವಂಶೀಯರಿಂದ ಪ್ರಭುದೇವರ ಪಟ್ಟದ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿತಂದರೆಂಬ ವಿಷಯ ವಿಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಂಬುವುದಾದರೆ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರ ತರುವಾಯ ಶಿಖಾ ಪಟ್ಟಿವಿಲ್ಲದೆ (ಪಟ್ಟದ ಮೊಹರು) ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ದ ಅನ್ವಯ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಚೀಲಾಳಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಖಾಮುದ್ರೆ ಉಳಿಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮುರುಘ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆ (ಮಲ್ಲೂಖಾನನಿಂದ ಶಿಖೆ ತಂದವಿವರ) ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದಂತೆ ತೋರುವುದು ಪರಧರ್ಮದವನಾದ ಅರಸನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರು ಚಿಹ್ನೆತಯ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬಂದುದು ಆಧಾರರಹಿತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಅವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ

ಶಾಖೆಯು ಇಲ್ಲದಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ²⁷.

ಮುರುಘ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸಮಯ ಕುರಿತ ವಿವರಣೆಯು ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ2) ದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಭರಮನಾಯಕನಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಸಖ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಕಲ್ಲುಮರದ ಬಸವದೇವರ ಮಗ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬವನು ಮಾದರ ತಿಮ್ಮಿಯ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೊರ ಹಾಕಿದ್ದರು. ದಾಸೋಹದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಳಬೀಡಿಗೆ ಬಂದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ತಮ್ಮಂತಹ ಕಾಲ ತಿಳಿದು ಭರಮನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆತನ ಸಮಕ್ಷಮ ಹಳಬೀಡು ಕಲ್ಲುಮರದ ಸಂಬಂಧ ಉಳ್ಳ ರುದ್ರಪ್ಪನೆಂಬವನಿಗೆ ಇಮ್ಮಡಿಗುರುಸಿದ್ದನೆಂಬ²⁸ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಮತ್ತು ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ (ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ)ಗಳ ಕೂಡ ಭೇದ ಇರದಂತೆ ವರ್ತಿಸಿರೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮುರುಘಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಲ್ಲುಮರದ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೆಂದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಲ್ಯಾಣ ವಂಶದವರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪರಾಧ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ಸೋದೆಯ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆದು ಇನ್ನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಆತನ ಸಮಕ್ಷಮ ಸಿದ್ಧರಾಮಪ್ಪನೆಂಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ 'ಕೆಂಪಿನ ಸಿದ್ಧಬಸವಪ್ಪ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಶಿವಾನುಭವ ಚರಂತಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ದುರ್ಗದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪೀಠದವರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತೆಂದೂ ಸೋದೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಅರಸರು ಈವರ್ತಿಯ ವೈಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರೂ ಕೆಂಪಿನ ಸಿದ್ಧಬಸವಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮಗುರುಗಳ ವಚನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾದ ಕಾರಣ ಸಂಧಾನ ವಿಫಲಗೊಂಡವೆಂದೂ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ 'ಮುರುಘ' ಹಾಗೂ 'ಕುಮಾರ' ಸಮಯಗಳು ಬೇರ್ಪಟ್ಟವೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ 'ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ'ದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ದರ ಪಟ್ಟಿ ಸಹಿಸದೆ ಸೋದೆ ಸೀಮೆಯ ಚರಮೂರ್ತಿ ಕುಮಾರಪ್ಪನವರು ಸೋದೆಯಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮರವೇ ಇಂದಿನ 'ಮೂರು ಸಾವಿರಮರ' ವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಕುಮಾರ ಸಮಯದ ಕೇಂದ್ರ ಪೀಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವನ್ನುವಂತೆ ಶ್ರೀಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಣೆ ಬಂದಿದೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರೆಂಬ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು ಅವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿಖಾಪಟ್ಟಿ ತಂದು ಕೆಲಕಾಲ ಸಖ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದರು. ತರುವಾಯ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರ ಮನತನದವನೊಬ್ಬ ಭವಿ ಜನರ ಸಂಗಡ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಅವನನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಖಿನ್ನಗೊಂಡರು. ಇದೇ ಮುಂದುವರಿದು ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ದರನ್ನೂ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆಯಿತು ಈವರ್ತೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ವರ್ಚಿಸನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ದರು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಆ ಶಿಷ್ಯನು ಆದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಇಮ್ಮಡಿಗುರುಸಿದ್ದರು ಆತನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮನೆ ಹೊಲಗೇರಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಈ ಬಸವಪಟ್ಟಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗ ವಿವರಿಸಿದನು. ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನಿಂದ

ಇಮ್ಮಡಿಗುರುಸಿದ್ದರಿಗೆ ಶಾಪಕೊಡಿಸಿದರು. ಬಸವಪಟ್ಟಿಯು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಲಗೇರಿಯಾಗಿಸಿ, ಹೊಸ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯೆಂಬ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳಾದ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಭವ್ಯವಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟನು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರತ್ವವನ್ನು ಬಸವಪಟ್ಟಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಇತ್ತರಂದು ಆತನು 'ಹುಚ್ಚಗುರುಸಿದ್ದ'ನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದನೆಂದು ಈ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ ದ ಪ್ರಕಾರ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಯರು ಕಲ್ಯಾಣ ವಂಶದವರ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ಕುಮಾರ ಸಮಯ ಭಿನ್ನಗೊಂಡಿತೆಂದೂ ಬುದ್ಧಿಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಮನತನದ ಒಬ್ಬ ಭವಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರಣ ನೋಡಿಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಭಿನ್ನಗೊಂಡರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮುರುಘ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸಮಯದವರು ಕೆಲಕಾಲ ಸಖ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದು ತರುವಾಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯ

ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ2) ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ ಕೆಂಪಿನ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸಂಗನಬಸವಪ್ಪನವರು ಸೋಮಕಟ್ಟಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಚೆನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು, ಗೆದ್ದಕಟ್ಟಿನ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಗುರುಬಸವಪ್ಪನವರು, ಗೊಳಿಕೊಂಡದಯ್ಯನವರ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುರುಘ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಿಂಹಾಸನಾ ರೂಢರಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು 'ಅವರ ಸಮ ಮರ್ಯಾದ ನಮಗೇಕೆ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಮಹಾನವಮಿ ಸಭೆಯ ದಿನದಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಭರಮನಾಯಕನಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ವಾದ ನಡೆದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯ ಉದ್ಭವಾಯಿತೆಂದು, ಇವರ ಮರಗಳು ಕಲ್ಯಾಣ, ಬಗ್ಗಂಜಿ ಮುಂತಾದಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ2) ರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಇತರ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಸಮಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯ ಭಿನ್ನಗೊಂಡ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ³⁰. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಯದ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರವಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಶ್ರೀಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುರುಘ ಶಾಂತವೀರ (ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ)ರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಕೆಂಪಿನ ನಂಜದೇವರು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಭುದೇವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯ ಸ್ಥಾಪಕರಾದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಸಮಯ ಭೇದಗಳಾದವೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬಿರುದು ಬಾವುಲಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಭಿನ್ನತೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಗಳವರ ಪರಂಪರಾಗತ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಂದಿನ ಈ ವಿರಕ್ತ ಪರಂಪರೆ ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಒಬ್ಬರ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಒಪ್ಪದೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪೀಠ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಾಲಲೀಲಾ ಮಹಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈವಲ್ಯದರ್ಪಣ ³¹ ದಲ್ಲಿ ವಿರತರೊಳ ಸಮಯಭೇದ ಮಾಡುವರೇಕೆ? ಭರದಿಮದ ರಾಗದ್ವೇಷದ ಭಾವನೆಯಾದ ನಾವು

ಮುರಗಿ ಕುಮಾರ ಚೀಲಾಳ ಪರಮ ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯದವರೆಂದು ಏತಕೆ ಹೇಳುವರೋ ಎಂದು ಖಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಯ ಭೇದಕಾಲ ನಿರ್ಣಯ

ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತರುವಾಯ ವಿರಕ್ತ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಮೂಡಿ ಐದು ಸಮಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಸಂಪಾದನ, ಮುರುಘ, ಕುಮಾರ, ಹಾಗೂ ಕೆಂಪಿನ ಎಂಬ ಸಮಯ ಉದ್ಭವಗೊಂಡಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಯತಿಗಳಿಂದ ಐದನೆಯ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಕಾಲ ಕ್ರಿ. ಶ. 1560 ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗಣಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. 1660 ರ ವೇಳೆಗೆ ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಿಂದಲೇ ಸಮಯ ಭೇದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದಿದೆ. ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಬಸವಂತನಾಯಕ (1687-1705) ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮುಮ್ಮಡಿ ಮದಕರಿನಾಯಕ (1686-1688) ಭರಮನಾಯಕ (1689-1721) ರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದರು ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ವು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕ್ರಿ ಶ 1675 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ³². ಇದರಿಂದ ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಬಸವ ಪ್ರಭುಗಳು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. 1688-90 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಇವರ ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ತರುವಾಯ ಇವರ ಸಮಕಾಲೀನರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಉಳಿದ ಸಮಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಮೊದಲು ಸಂಪಾದನ, ಅನಂತರ ಮುರುಘ, ಕುಮಾರ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕೆಂಪಿನ, ಸಮಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿ. ಶ. 1675 ರಿಂದ 1750 ರವರೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ³³.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ-1) ದ ಪ್ರಕಾರ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಯತಿಗಳ ತರುವಾಯ ಬೋಳಬಸವ, ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ಸಿದ್ಧವೀರಸ್ವಾಮಿ ಗೂಳೂರ ಗುರುಸಿದ್ಧದೇಶಕೇಂದ್ರ, ಗಗನದಾಯರ್ವರು ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತರುವಾಯ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು.
2. ವಿರಕ್ತರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಭೇದ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಒಪ್ಪಂದ, ಕವಲು, ಧರ್ಮ, ಮತ, ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ವು ವಿರಕ್ತರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಸಮಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ.
ಎಂತೆನಲ್ ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಕೆಂಪಿನ ಸಮಯ
ಮುಂತೆ ಸಮಯ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಸಮಯ
ಮುಂತೆ ತಾಮಾಯಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯ ಗದ್ದಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯ
ಗೂಳಿಕೊಂಡ
ಕಾಂತಯ್ಯಗಳ ಸಮಯವೆಂದು ಭೇದಿಸುತ್ತಮಿಮ
ಮುಂತಾಗಿ ಪದಿನಾರು ಸಮಯ ಮಾಗಿರಲು.... ಮ.ವಿ., 18-8-18-34
3. ಮುರಿಗೆಶ್ವರಂ ಕೇಳದೆಮ್ಮಂ ಮುಖ್ಯ ಚರಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನೇನನ್ನದೇಳಿಲಂಗ್ಯದೋರ್ವ ಮರಿಗೆ ಪಟ್ಟಂ ಗಟ್ಟಿದಂ ಮ.ವಿ.18-6
4. ಬ್ರಹ್ಮಣನಾಯಕಂ ಗುರುವಾಚ್ಛೆಯಂ ಮೀರ್ದನೀ ಚರವರಂ

ಇರಲಾಗದೆಮ್ಮ ದೇಶದೊಳೆಂದು ಚೀಲಾಳ ಚರವರ್ಯನಂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮ. ವಿ 18-8

5. ಬಳಿಕಂ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಗೃತರಲ್ ತದ್ಭೂಪನಾಗಳವರಂ ಮನ್ನಿಸುತೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನದೇಶದೊಳು ಮರಮಾನ್ಯಗಳಂ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ.... ಮ.ವಿ-18-8-9
6. ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ಈಚೆಗೆ (1990) ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮರ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಎನ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲ್ಯಾಣಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿವರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು.
7. 'ಚೀಲಾಳ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅರ್ಥವೇನು? ಇದು ಗ್ರಾಮನಾಮವೇ? ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮವೇ? ಈ ಹೆಸರಿನ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಚೀಲನಹಳ್ಳಿ ಚಿಲೇನಹಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮನಾಮಗಳು ತುಮಕೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿತಾಲೂಕಿನಲ್ಲವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚೀಲಾಳ, ಚಿಲೆಯ ನಾಯಕ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮಗಳು (ಚೌಡದಾನಪುರ ಶಾಸನ ಎಸ್ ಆರ್. ಆರ್. ನಂ. 245) ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ವಿರಕ್ತರನ್ನು ಗ್ರಾಮನಾಮದ ಜೋಡಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉದಾ-ಹಾನಗಲ್ಲ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಅಧಣಿ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು, ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೂರ್ವಜರು ಚೀಲಾಳ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿರಬೇಕೆಂದು ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ (ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಲೇಖನ) ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಬಸವಪ್ರಭು ಎಂಬ ನಿಜನಾಮ ಇದ್ದು ಅವರು 'ಚೀಲಾಳ' ಎಂಬ ಊರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬಸವಪ್ರಭು ಚೀಲಾಳಸ್ವಾಮಿ, ಚೀಲಾಳಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಿದೆ.
8. ಶಮಿತಪುರ ಎಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಎಂದರ್ಥ ಷಟ್ಪಲ ಶಿವಾಯಣ ಕರ್ತೃ ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ, ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಶಮಿತಾ ಪುರ ಶಿವಯೋಗಿ ವಿಂದನ ಪುರೀಶ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ವಿಂದನ ಪುರೀಶ ಇದರ ಶುದ್ಧರೂಪ ಇಂದನ ಪುರೀಶ, ಇಂದ, =ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು ಸಹಜ (ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನ 'ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ') ಮಾರ್ಗ: ಸಂಪುಟ-1, (ಪ್ರ:) ಸ್ಪಷ್ಟ ಬುಕ್‌ಸ್ಟಾಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ, 2010.
9. ಪರಮ ಶ್ರೀ ಗುರು ಸಂಗಮೇಶ್ವರ
ಚಿ. ನೋಲೆಯ ಬರೆದ ಚರನಟ್ಟುತ
ಛ. ಹರಪುರದ ಷಟ್ಪಲದ ಶಮಿತಾಪುರವರಧಿಪಗೆ
ಛಿ. ಪರಶಿವನು ಚಿತ್ಕಳೆಯಧರಗವ
ಜ. ತರಿಸಿ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿನಾಮದಿ
ಜ. ಬರುತಹನ ಷಟ್ಪಲದ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ ಷ.ಶಿ.
10. ಪ್ರಥಮ ಪಟ್ಟಿ ನಿರಂಜನ ಪ್ರಭು
ಚಿ. ದ್ವಿತೀಯ ಕಲ್ಮಪ್ರಭುವೆ ನಿಜಗುರು
ಛ. ತೃತೀಯ ಶ್ರೀಗುರುಸಿದ್ಧ ನಾಲ್ಕೆ ಬೋಳಬಸವಾರ್ಯ
ಛಿ. ಚಿತ್ವೆದು ಚಿನ್ನಂಜದೇಶಿಕ
ಜ. ಯತಿಪಶಮಿತ ಪುರೀಶಗಾರ
ಜ. ಪ್ರತಿಮೆ ಷಟ್ಪಲ ಪಟ್ಟಿ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆರಲಿ ಷ.ಶಿ. 19-19
ಚಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಗುರುಪರಂಪರೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜನಿತವಾಗಿರುವ ಗುರುಪರಂಪರೆ ನಿರಂಜನ ವಂಶರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ-1) ದ ಅನ್ವಯವಾಗಿದೆ.
11. ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ಹಾಗೂ ನಿರಂಜನ ವಂಶರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ-1) ದಲ್ಲಿ ಶಿಖಾ ಶೈಲಗಳನ್ನು ದೆಹಲಿ ಅರಸನಾದ

- ಮಲ್ಲಾಖಾನನ ವಂಶೀಯರಿಂದ ಮುರಫಠಾಜೇಂದ್ರರು ತಂದರೆಂದು ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಶಿಖಾ=ಸಿಕ್ಕಾ ಆಗಿದ್ದು ಇದರಂತೆ ಶೈಲ=ಸೀಲು ಆಗಿದ್ದು ಶೂನ್ಯಪೀರದ ಚಿನ್ಹತ್ರಯವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಡಾ. ಎಂ ಎಂ ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. (ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಲೇಖನ) ಹಿಂದೆ ಮಠಾಧೀಶರಿಗೆ ಪಟ್ಟದ ಮೊಹರು ಇರುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ.
12. ಶಿಖಾ ನಿರೂಪಿಸಿದ ದೂರಯ ಸಮಯದ
 ಚಿ. ಸಕಲ ಚರಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಪ್ಪ
 ಛ. ಪ್ರಮುಖರು ಭಕ್ತರು ಬಸವ ನೃಪಬಲ್ಲ ಪರ್ವತಕೆ ಹೋಗಿ
 ಛಿ. ಸಕಲ ಗಿರಿಕೈಲಾಸಕ್ಕಗಳ
 ಜ. ಸುಕೃತ ಷಟ್ಪಲದತ್ತಿಕಟ್ಟೆಯ
 ಜ. ಶಿಖಿನಿರೂಪದ ಬೇಗ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗೊಪ್ಪಿಸಿರೋ ಷ.ಶಿ.
 19-20
13. ಷ.ಶಿ. 19-70
14. ಹರಪುರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಡ್ಡದ ಮರದ ರವಿಶಶಿ ಸಮಕಳೆಯನುತ್ತರಿಸಿ ಬೆಳಗುವ ಕಮಲ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಚೀಲಾಳ ಸ್ವಾಮಿಯೊಪ್ಪಿಹರು ಷ.ಶಿ.. 20-115
15. ಶ್ರೀ ಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಲೇಖಕರು ಬುದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ 1936 ಪುಟ 123-27
16. ಷ.ಶಿ. 21 -11
17. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮುಫಠಾಜೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮನಮರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಧಾರವಾಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ ಹಾನಗಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಮಠಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಸ್ಥಾಪಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮರಕ್ಕೂ ಸಮಯ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಅಂಕಿತವನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
18. ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ ಲೇಖನ ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ
19. ಲೇ.ಬ.ವಿ.ಕೋಟಿ ಪ್ರ. ಜ. ತೋಂಟಿದಾರ್ಯಮರ ಗದಗ 19-86
20. ಷ.ಶಿ. 22 - 26
21. ನಿ.ಜಂ.ವಂ.ದರ್ಪಣ ಪುಟ 20-21
22. ಷ.ಶಿ. 25 -38
23. ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಪರಂಪರೆಯ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನೂ ಒಬ್ಬ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈತನು ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಈತನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಹೀಗಿವೆ 1) ಆಚರಣೆ ಸಂಬಂಧದ ವಚನಗಳು 2) ಲಿಂಗಸ್ತೋತ್ರದ ವಚನ 3) ಮಿಶ್ರಸ್ತೋತ್ರದ ವಚನ 4) ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿವಿಧಿ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿವೀರಶೈವ ಷಟ್ಪಲ ಸ್ಥಾಪನಾಗ್ರ ಗಣ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ನೋಡಿ ಕವಿಚರಿತೆ ಸಂ. 2 ದ್ವಿ ಮುದ್ರಣ ... ಪುಟ 275-276 .
24. ನಿರಂಜನ ವಂಶ ರತ್ನಾಕರ (ಭಾಗ 1) ದಲ್ಲಿ ಬರದ ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆ ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ ನೋಡಿ ಅಶ್ವಾಸ 16 ಪು. 17-23
25. ಸಂಪಾದನೆ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಠ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಲವಾಡಿ ದೊರೆ ಹೆಸರು ಎರಡೂ ಆಕರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ
26. ಮುರಫಠಾಜೇಂದ್ರರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಮುರಫಠಾಶಾಂತವೀರ ಎಂದಿದ್ದು ಇವರು ಪ್ರಭುಲಿಂಗಕಂದ ವೈರಾಗ್ಯ ಷಟ್ಪದಿ ಏಕೋವಿಂಶತಿ ಪ್ರಬಂಧ ಗಳ ಕರ್ತೃ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ನೋಡಿ 'ಕವಿಚರಿತೆ' ದ್ವಿ. ಸಂ, ದ್ವಿ. ಮು. 1973 - ಪುಟ 163.
27. 'ಷಟ್ಪಲ ಪ್ರಭೆ' ಪುಟ 329 ಪ್ರ. ಕ.ವಿ.ವಿ ಧಾರವಾಡ 1966
28. ಇಮ್ಮಡಿ ಗುರುಸಿದ್ಧರು ಹಾಲಾಸ್ಯ ಪುರಾಣ ದೇವಿಸ್ತೋತ್ರ ಗಳ ಕರ್ತೃ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ನೋಡಿ 'ಕವಿಚರಿತೆ' ದ್ವಿ. ಸಂ. ದ್ವಿ. ಮುದ್ರಣ 1973 -ಪುಟ 263-64.
29. ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ 18-9
30. ಮಹಾಲಿಂಗೇಂದ್ರ ವಿಜಯ 18-34
31. ಕೈವಲದರ್ಪಣ (ಸಂ.) ಎಸ್.ಎಸ್ ಬಸವನಾಳ (ಪ್ರ) ಮುರಫಠಾ ಮಠ ಧಾರವಾಡ 1952 ಇದರ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.
32. ಆನಂದ ಸಂವತ್ಸರದ ವಹಪರಮಾನಂದ ವಹಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಭಾನುವುದಯದ ಸೋಮವಾರದ ಶುಭಮಹೂರ್ತದ.... ಷ. ಶಿ. 18-12 ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಲಗಣನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 1675 ಎಂದು ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಖನ, 'ಚೀಲಾಳ ಸಮಯ'.
33. ಶ್ರೀ ಮದನಾದಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು.